

DIVISION).
AFDELING).

(Original Review
of Master)

Appellant.

THE QUEEN

Respondent

Appellant's Advocate D.F. J. Banks, Respondent's Advocate S.A. Visser
Advokaat van Appellant Advokaat van Respondent

Set down for hearing on: 1
Op die rol geplaas vir verhoor op:

Op die rol geplaas vir verhoor op:
2.7.9.10.11. (13) 9.45-12.50;

2.15-3.45

CAV

Alfred Anthony

REGISTRAR
11/11/58

JUDGMENT: MONDAY, 1st DECEMBER, 1958.

Appel van die hand geuys

Coram: Hoexter, van Blerk, Hall (Actg.), Price (Actg.) et Smit Actg.) JSA

[illegible]

L GRIFFIER
1/12 '58

Rekord-

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA

(Appélafdeling)

Insake:

CASPARUS GIDEON JACOBUS STADLER Appellant

en

R E G I N A Respondent

Coram: Hoexter, van Blerk RR.A., Hall, Price en Smit W.RR.A.

Verhoordatum: 11 November, 1958. Leweringsdatum: 1 - 12 - 1958

U I T S P R A A K

SMIT W.R.A. :- Appellant en ene Claassens was as
beskuldigde No. 1 en beskuldigde No. 2 in die landdroshof te
Uppington daarvan aangekla dat hulle 21 skape - ooitjies -
die eiendom van Gerrit Maass, gesteel het. Albei het onskul-
dig gepleit maar is skuldig bevind aan die diefstal van 19
ooitjies en gevonniss tot twaalf maande gevangenisstraf met
dwangarbeid. Op appél na die Kaapse Provinsiale Afdeling is
die skuldigbevinding en vonnis van beskuldigde No. 2 ter syde
gestel, maar die van beskuldigde No. 1 is bekragtig. Laas-
genoemde se versoek om verlof om op appél na die Appélaf-
deling te kom was geweier. Verlof is egter deur hierdie Hof
toegestaan.

Die/.....

Die getuienis is dat klaer, 'n veeboer, in Oktober 1957 'n aantal skape op die plaas Rea, distrik Gordonia, van Tinkie Jooste laat loop het. Hierdie skape het in twee troppe geloop en was opgepas deur twee nie-blanke skaapwagters - Jan Vinger en Izak Josop. In omtrent Oktober 1956 het klaer 412 van die ooie onder hierdie skape ~~gakaap~~ van beskuldigde No. 1 gekoop. In Oktober 1957 is daar 'n ooreenkoms aangegaan tussen beskuldigde No. 1 en klaer dat laasgenoemde aan beskuldigde No. 1 ^{'n aantal skape} sou gee as gedeeltelike afbetaling van 'n lasbrief uitgereik teen klaer deur beskuldigde No. 1, ~~'n aantal skape~~. Kragtens hierdie ooreenkoms en aan die begin van Oktober 1957 is beskuldigde No. 1 en die geregsbode van Upington, Jacobus Strauss, na die plaas Rea om hierdie skape te ontvang. Daar was ook teenwoordig met die uitvang van die skape o.a. klaer, Willem Eiman en Izak Josop. Hierdie ^{- 412 ooie wat uitgerang was -} skape was met groen verf gemerk en is deur Roelf Brits na die plaas Vyfduine aangeja waar vee van die beskuldigdes geloop het. Daarna, teen die einde van November, 1957, het Tinkie Jooste, namens klaer, aan die twee beskuldigdes 61 hamels en 1 ooitjie verkoop. Hierdie skape is deur Gert Rooi aangeja na die plaas Vyfduine.

Willem Eiman het getuig dat ter-

wyl hy in diens van beskuldigde No. 2 was, ~~het~~ hy op 17

Desember/.....

Desember 1957 gesien ^{het} dat die twee beskuldigdes besig was om lammers te merk. Van die lammers het ou oormerke gehad en hy het opgelet dat die ou merke die van klaer was. Op 20 Desember het hy hierdie voorval aan klaer gerapporteer. Die volgende dag het klaer sy skape op die plaas Rea getel en gevind dat op die totaal daar 10 skape kort was. Hy het die saak by die polisie ahangig gemaak en saam met sersante Jooste en Lombaard is hy nog dieselfde dag na die plaas Vyfdune. Daar het klaer onder die skape van beskuldigde No. 2, 9 jong ooitjies uitgevang wat sy oormerk gedra het maar wat vars vermerk was met die merk van beskuldigde No. 2. Hy het verklaar dat hierdie ooitjies syne ~~was~~ is. Beskuldigde No. 2 ^{is} ~~was~~ om 'n verduideliking gevra deur sersant Jooste en dit was dat hy 62 skape van klaer gekoop het en as daar ooitjies by was dan het hy hulle "wettig" gekoop en betaal." Klaer is toe saam met die polisie na beskuldigde No. 1. Hy ^{is} ~~was~~ gevra of daar enige ooitjies onder die 62 skape was wat hy en beskuldigde No. 2 by Tinkie Jooste gekoop het. Sy antwoord was dat daar "mag een of twee" ooitjies by gewees het." Beskuldigde No. 1 se skape is toe laat haal en klaer het twaalf ooitjies ~~mitgehaal~~ uitgewys as sy eiendom. Hierdie ooitjies het nog klaer se skoon oormerk gedra. Die 21 ooitjies, bewysstuk 1, bestaan dus uit hierdie 12 ooitjies en die 9 wat in besit van beskuldigde No. 2 gekry is.

Beskludigde/.....

was, in beskl^udigde No. 1 se besit gevind was en die direkte
getuienis van die persone wat die skape opgepas het en die
412 oole uitgevang het of aangeja het. Weëns hierdie bevind-
ing, wat die beskuldigdes se verduid²liking verwerp het, en in
die afwesigheid van enige ander ~~aanseemlike~~ verduid^eliking, is
albei aan die diefstal van 19 van hierdie 21 ooitjies skuldig-
bevind. Alhoewel die landdros nie uitdruklik in sy redes so
gesê het nie blyk dit duid^elik uit die bewese feite dat hy die
getuienis van die twee beskuldigdes oor hoe beskuldigde No. 1
in besit gekom het van die 19 ooitjies nie aanvaar^{het} nie. En
wat¹ beskuldigde No. 2 betref het hy gesê dat dit duid^elik ge-
blyk het dat hy die hof onder 'n verkeerde indruk wou bring
deur te getuig dat die skape wat hy en beskuldigde No. 1 by
de Waal gekoop het dieselfde oormerk het as die van die Klaer,
^{tenyge}
~~daar~~ die oormerke van de Waal en klaer se skape geheel-en-al
verskil. Die ander getuies waarvan die landdros nie uitdruk-
lik melding gemaak het nie, getuig meesal van die aankoop deur
die beskuldigdes van die 62 skape - 61 hamels en 1 ootjie.

Wat die ouderdom van die 412 oole
~~betref~~ betref het die landdros bevind dat hulle almal groot
oole was in Oktober 1957 toe hulle weggeneem was. Meeste van
die oole moes 18 maande en ouer gewees het want hulle was oole
wat beskludigde No.1 die vorige jaar aan klaer verkoop het.

Toe/.....

Toe was hulle tussen 6 en 12 maande oud. Die landdros het nie verduidelik^e wat hy as "groot ooie" beskou nie maar beide Willem Eiman en Izak Josop wat die 412 ooie ook as groot ooie beskrywe het, het toegegee dat daar 12 maande oud gespeende lamms onder hulle was. Hulle beskou dus 'n 12 maande oud gespeende lam as 'n groot skaap. Beskuldigde No.1 het dan ook getuig dat hy die beste ooie uitgevang het en toe daar nie meer groot ooie ~~wx~~ onder die van klaer was nie het hy "jaar ooitjies" ook uitgevang. Hierdie jaar ooitjies het hy blykbaar nie as jong lamms beskou nie want sy opdrag aan diegene wat hom gehelp het om die skape uit te vang was dat hy nie jong lamms wou hê nie. Willem Eiman het hierdie 12 maande oud gespeende ooitjies as gewisselde skape beskou; dit volg uit sy getuienis dat die 412 ooie almal gewisselde skape was niesteenstaande sy erkenning dat daar 12 maande oud lamms onder hulle was. Izak Josop verduidelik^e die posisie met die skape toe die 412 ooie uitgevang was. Hy was die skaapwagter wat die groot trop skape opgepas het en die skape geken het.

Hy het getuig :

"Toe beskuldigde No. 1 die 412 skaap uitgevang het was die lamms nog almal ongespeen. Daar was net groot skaap en ongespeende lamms. Daar was daardie tyd nie gespeende lamms nie. Voordat beskuldigde No. 1 die 412 skaap uitgevang het was daar gespeende lamms van 12 maande oud. Nadat beskuldigde No.1 die 412 skaap uitgevang het was daar nie

meer/.....

meer gespeende lammsers nie van 12 maande oud nie..... die
12 maande oud skaap wat tussen die 412 skaap was, was gemerk."

Daar was dus net groot skape, wat 12 maande oud gespeende
lammsers wat gemerk was, ingesluit het, en ongespeende lammsers
wat toe nog nie gemerk was nie. Izak Josop het verduidelik
dat hy hierdie ongespeende lammsers eers die volgende maand,

"*dae* ^{het} voer die 62 skape verkoop is, gemerk. Izak
Josop behoort, na my mening, die ouderdomme van die gespeende
en ongespeende lammsers beter te ken as ~~een van~~ die ander ge-
tuies wat die ouderdom geskat het sl^gs op die voorkoms van die
skape. As skaapwagter sou Izak Josop geweet het wanneer die
lammsers aangekom het en gespeen was net soos hy geweet het
wanneer hy hulle gemerk het. Tinkie Jooste het ~~ook~~ hierdie
^{maar nog in Oktober}
412 skape later op sy plaas gesien en sy mening was ook dat
daar ooitjies onder hulle was van 12 maande oud. Daar is dus
voldoende getuienis vir die bevinding dat die jongste van die
^{in Oktober}
ooitjies onder die 412 ooie 12 maande oud was. Soos ek alreeds
aangehaal het het beskuldigde No.1 erken dat hy jaaroud ooitjie
ook bygevang het. Beskuldigde No. 1 het egter aan die begin
van sy getuienis dit gesê :

"Ek het die 412 skaap aangewys en die volk het gevang. Dit was
jong en groot skape deurmekaar. Al 412 was ooie. Die jongste
van daardie skaap was 7 maande oud. Ek weet nie hoeveel die
jong skapies was nie. Hierdie 412 skaap het klaer van te vore
van my gekoop. "

Die/.....

Die woorde "dit was jong en groot skape deurmekaar" verwys blykbaar na die trop skape waaruit gevang was. Dit is nie duidlik of hy bedoel het dat die jongste skaap in hierdie trop 7 maande oud was nie of dat hy die jongste onder die 412 bedoel het. As laasgenoemde die geval was dan pas dit nie in met sy verklaring dat die 412 skape van te vore, nl. 'n jaar van te vore, van hom gekoop was nie want dan kon die jongste nie moontlik 7 maande oud gewees het nie. Afgesien daarvan ^egter, weerspreek Izak Josop en Willem Eiman die bewering dat daar 7 maande oud oöitjies onder die 412 oöie was, as beskuldigde No.1 dit bedoel het. Want volgens hulle was daar net ongespeende en ongemerkte lemmers en groot skape waaronder daar 12 maande oud gespeende en gemerkte lemmers was. As daar dus 7 maande oud oöitjies onder die 412 was dan moes hulle ongemerkt gewees het wat nie die geval was met die 21 oöitjies, bewysstuk 1, nie. Die landdros was dus volkome geregtig om ~~nie~~ te bevind dat daar ^{nie} vanaf 7 maande oud oöitjies onder die 412 oöie was nie, maar dat hulle 12 maande en ouer was toe hulle in die begin van Oktober 1957 gekoop was. Willem Eiman en Izak Josop het getuig dat ^{hierdie skape} hulle toe al klaar gewissel het; maar al sou dit nie die geval gewees het nie, dan moes hulle op 29 Januarie 1958 toe die laaste inspeksie plaasgevind het, almal klaar gewissel het, want toe was hulle al

tussen/.....

tussen 15 en 16 maande oud. Die getuienis is dat 'n skaap tussen 12 en 14 maande wissel. Met hierdie inspeksie is die 21 ooitjies, bewysstuk 1, weer ondersoek en is gevind dat 19 van hulle nog nie gewissel het nie en twee wel. Dit is duidlik dus dat die 19 ooitjies nie moontlik onder die 412 oole verkoop kon gewees het nie. Wat die twee gewisselde ooitjies betref is dit waarskynlik dat een daarvan die ooitjie is wat saam met die 61 hamels verkoop is. In elk geval as hulle toe net gewissel het moes hulle tussen 8 en 10 maande oud gewees het toe die 412 oole aan die begin van Oktober uitgevang was. Maar die bevinding is dat die jongste van die 412 oole toe 12 maande oud was. Verskillende getuies het die ouderdom van hierdie 21 ooitjies ^{in maande} probeer skat maar so'n skatting kan nie baie betroubaar wees nie want, soos klaer getuig het, is dit moeilik om te sê hoe oud 'n skaap is as jy nie in sy bek gekyk het nie. 'n Skaap se ouderdom in maande of jare word bes vasgestel deur die hoeveelheid tande wat hy in sy bek het. Maar dit beteken nie dat 'n mens nie kan sien sonder om in sy bek te kyk of hy 'n jong of 'n ou skaap is nie. Dit is dan ook wat beskuldigde No. 1 getuig het. Die skatting ~~as~~ in maande van die ouderdom van skape deur persone wat hulle nie goed geken het nie kan dus nie so oortuigend wees nie as die getuienis omtrent ouderdom van Izak Josop die skaapwagter,

onder/.....

onder wie se toesig die betrokke lammers aangekom het. En sy getuienis is dat hierdie 21 ooitjies van dāe ongespeende en ongemerkte lammers onder die trop was toe die 412 oole uitgevang was en dat hulle nie onder die 412 verkoop was nie. Dit is ook die strekking van kleeer se getuienis. Willem Eiman sê dieselfde. Roelf Brits wat toe in diens van beskuldigde No. 1 was, het hierdie 412 oole na die plaas Vyfduine aangeja en vir 8 dae daar opgepas. Hy getuig dat hierdie 21 ooitjies nie onder die 412 oole was nie. Hierdie trop oole het hy aan Gert Meyer oorhandig. Toe sersant Jooste hierdie saak ondersoek het was hy by beskuldigde No. 1 op die plaas Vyfduine. Hy het vertel dat toe die trop skape van beskuldigde No.1 op die dag op die werf kom, het hy na die skaapwagter, Gert Meyer, gestap. Hy het hom ondervra en Gert Meyer het toe aan hom sekere ooitjies uitgewys. Daarna het kleeer 12 van sy ooitjies uitgevang wat deel/^{vorm} van die 21 ooitjies, bewysstuk 1, Sersant Meyer getuig dat hierdie ooitjies ^{dieselfde} ~~daar~~ was as die wat Gert Meyer aan hom uitgewys het. Gert Meyer het getuig dat ^{hy} op 'n dag in November 1957 ~~het hy~~ met sy skape op die werf ^{het} gekom. Dit moes die 412 oole gewees het wat Roelf Brits aan hom oorhandig het. Nadat sy skape klaar water gedrink het, het hy ander skape hoor blêr. Die volgende oggend het hy gesien dat daar jong vreemde skape onder syne was en dit was die skape/.....

skape wat hy aan sersant Jooste uitgewys het en wat die
klaer as syne geëien het. Dit is duidelik bewys dat hierdie
12 skape van klaer nie onder die 412 ooie was toe hulle ver-
koop was nie. En die landdros het Gert Meyer se getuienis
aanvaar. Na my mening is al hierdie getuienis wat ek tot dus-
ver behandel het afdoende bewys dat hierdie 21 ooitjies nie
onder die 412 ooie was wat verkoop was nie. Maar daar is nog
die getuienis van die groen verfmerk wat die geregsbode op die
rûe van almal gesit het. Toe klaer hierdie 21 ooitjies op 21
Desember 1957 op Vyfduine in die teenwoordigheid van sersant
Jooste en albei beskuldigdes uitgevang het, het niemand 'n
groen merk op een van hierdie ooitjies gemerk nie. Klaer/^{het}ge-
tuig dat daar baie mense teenwoordig was. Hierdie ooitjies
is toe deur die polisie in bewaring geneem. By die verhoor
was hierdie ooitjies teenwoordig as bewysstuk 1. Op 23
Januarie 1958, op versoek van die beskuldigdes se verteen-
woordiger, was 'n ondersoek ter plaatse gehou. Toe was hierdie
ooitjies ^{blykbaar} weer ondersoek en niemand het opgemerk dat daar 'n
groen merk op een van hulle was nie. Op 29 Januarie is daar
toe weer 'n inspeksie van hierdie 21 ooitjies. Op wie se ver-
soek is nie duidlik nie. By hierdie inspeksie is daar toe 'n
jong ooitjie opgemerk met 'n duidelike groen verfmerk. Omdat
hierdie ooitjie met die groen verfmerk onder die 21 ooitjies
was/.....

was het die landdros die beskuldigdes, wat haar betref, onskuldig bevind slegs omdat sy 'n groen verfmerk opgehad het. Die betoog was dan, namens beskuldigde No.1, dat die feit dat een van die jong ootjies wat klaer as syne geëien het, 'n groen verfmerk op gehad het ~~is~~ 'n aanduiding dat beskuldigde No. 1 jong ootjies van daardie ouderdom gekoop het en dat die verfmerke van die ander 20 ootjies afgereënt of afgeskuur het. Vir die doeleindes van hierdie betoog kan ek nie aanvaar nie dat hierdie ootjie met die duidelike groen merk, oorspronklik een van die 21 ootjies was wat klaer as syne by die beskuldigdes uitgevang het nie. Een van die duidelike aanduidings van watter ootjie beskuldigde No.1 by klaer gekoop het was die groen verfmerk op hulle. Elke ootjie was uitgevang gewees in die teenwoordigheid van die polisie, die beskuldigdes en andere. Die groen verfmerk is juis die eerste waarna gesoek ^{so word} ~~was~~ en niemand het hierdie duidelike groen verfmerk opgelê nie. Met die eerste inspeksie was daar seker baie mense, die beskuldigdes inkluis, teenwoordig. Op daardie stadium van die verhoor was getuienis omtrent die groen verfmerk op die gekoopte 412 skape alreeds afgelê. Weer het niemand die verfmerk op hierdie ootjie agtergekom nie. Dit is eers met die laaste ondersoek dat hierdie duidelike merk opgelê is. Beskuldigde No. 2, wie se getuienis gunstig vir beskuldigde No. 1 was, het

blykbaar/.....

blykbaar na groen verfmerke op hierdie 21 ooitjies gesoek want hy getuig:

"Ek het die 21 skaap op 21.12.57 nie goed nagegaan nie. Ek het die 21 skaap ^{voor} ~~en~~ die hof die dag met die inspeksie goed nagegaan maar kon nie groen verf vind nie. Die eerste dag met die inspeksie het ek ook nie die groen merk opgemerk nie. Ek erken dat hierdie ooitjie tussen die 21 skape 'n baie duidelike groen merk op het. "

Dit is na my mening ook onwaarskynlik dat die groen verfmerk van die ander ^{2c} ooitjies kon afgegaan het. In Desember 1957 met die polisie ondersoek was gevind dat 332 ooie onder beskuldigde No. 1 se trop duidelike groen verfmerke op hulle gehad het terwyl 66 ooie, wat klaer ook as syne geïdentifiseer het, nie meer die verfmerk op gehad het nie. Klaer het verduidelik dat hierdie 66 ooie groot ooie was wat maer was en lang hare gehad het en dat toe hulle begin groei het hulle verhaar. Dit was sy rede waarom hulle die verfmerk verloor het. Hy het daarop gewys dat die jonger ooie nog almal die verfmerk behou het. Met die eerste inspeksie het slegs 5 van die 21 ooitjies, bewysstuk 1, geheel of gedeeltelik verhaar, terwyl 16 van hulle nog hul oorspronklike hare gehad het. Die feit dat die landdros die afwesigheid van groen verfmerke op hierdie ooitjies aangeneem het as 'n aanduiding dat hulle nie onder die 412 ooie verkoop was nie, toon dat hy hierdie verduideliking aan-

vaar/.....

-vaar het en die suggestie dat die groen merke kon afgepoent of afgeskuur het, verwerp het. Daarmee kan nie fout gevind word nie aangesien slegs die oole wat verhaar het nie meer merke op gehad het nie en die jonger oole wat nog nie verhaar het nie almal hulle merke behou het. Dit sou te veel van 'n toeval wees dat net die jong ongewisselde ooitjies met klaarse skoon oormerk hul groen verfmerke sou verloor het en nie een van die ander jong ooitjies nie. Om hierdie redes alleen kan ek nie aanvaar dat hierdie ooitjie met die groen merk onder die oorspronklike 21 ooitjies was nie, nieteenstaande die feit dat hierdie ooitjies onder die toesig van die polisie was. Dit was nie verduidelik hoe hulle bedags en snags opgepas was nie. Na my mening dus moet die betoog wat op die verskynning van hierdie ooitjie onder die ooitjies, bewysstuk 1, berus, verwerp word. Die feit dus dat hierdie ooitjies, bewysstuk 1, nie die groen verfmerke gedra het nie is dan ook 'n sterk faktor wat die landdros tereg in aanmerking geneem het om tot sy bevinding dat hulle nie onder die / vermelde 412 oole was nie, te geraak.

Die/.....

totaal 411. Daar moet dan nog 5 jong ooitjies bygetel word, die balans van die 14 jong ooitjies wat beskuldigde No. 2 van beskuldigde No. 1 gekry het en wat nooit in beskuldigde No. 2 se besit gekry is nie. Dit maak die totaal dan 416, terwyl beskuldigde No. 1 erken het dat hy slegs op 413 ooitjies geregtig was. Die betoog dat hierdie 5 ooitjies nie bygetel moet word nie omdat dit nie bewys is dat al 14 ooitjies wat van beskuldigde No. 1 gekom het van die 412 ooe gekom het nie, gaan nie op nie. ~~Mar~~ Dat al 14 ooitjies wel van die 412 ooe was is deur albei beskuldigde erken alhoewel beskuldigde No. 1 later gesê het hy weet nie hoeveel van die 14 ooitjies van klaer afkomstig was nie. Hierdie syfers toon dan dat, sonder om ~~en~~ ⁱⁿ aanmerking te neem die sterfgevalle onder die 412, ~~nie~~ waarvan Gert Meyer melding gemaak het, of die wat weg- geraak het, by te tel, het beskuldigde No. 1 drie ooitjies ^{meer} wat van klaer afkomstig was ~~was~~ as wat hy moes gehad het. Hierdie syfers is nog meer gunstig vir hom as die van sersant Strauss. Sy getuigenis was dat in Desember toe hulle na Vyfduine is om die saak te ondersoek ~~was~~ ^{was} daar 332 ooe met die groenmerk, 66 het verhaar en nie meer 'n groenmerk gehad nie. Klaer het ~~hulle~~ ^{hou} almal van hul ~~hou~~ vorm, hare, kleur en oormerke uitgeken. Dan het hy drie velle met die groenmerk gekry. Dit maak die totaal 401. Tel daarby die 21 ooitjies plus 5, die

balans/.....

balans van die 14 ooitjies wat beskuldigde No. 2 verruil het, dan is die totaal 427 terwyl beskuldigde No. 1 slegs op 413 geregtig was. Beskuldigde No. 2 het egter getuig dat hy by hierdie geleentheid gesien het dat onder die 332 ooie wat die verfmerk sou op gehad het, daar 7 ooie was sonder die merk wat van de Waal afkomstig was en dat hy so'n beswaar by die polisie gemaak het. Dit is blykbaar die enigste beswaar teen hierdie getalle. As hierdie 7 skape dus van bogenoemde totaal afgetrek word dan bly daar nog 7 ooie meer as wat beskuldigde No. 1 moes gehad het. Nadruk is ook gelê op die feit dat klaer slegs 10 vermis het terwyl beskuldigde No. 1 aan die diefstal van 19 skuldigbevind is. Die 10 wat klaer vermis het is die tekort volgens die groot totaal van al sy skape - hy het nie die speenlammers afsonderlik getel nie. As hy dit gedoen het kan dit wees dat hy sou gevind het dat hy meer hamels en minder ooitjies gehad het as wat daar moes gewees het. Sy verduideliking was dat dit moontlik is dat die beskuldigdes hamels vir ooie omgeruil het. Na my mening kan die oormoontlikheid nie uitgesluit word nie dat die 61 hamels en 1 ooi wat hulle in November van klaer gekoop het, daardie nag na hulle uitgevang was, deurmekeer geraak het met die ander skape wat in die kraal langsaan geslaap het, en dat die aanjaer van hulle die volgende dag dit nie antergekom het nie.

Die/.....

Die teenwoordigheid van rammetjies onder die 61 hamels maak dit nog meer waarskynlik dat hulle gedurende die nag deurme-
kaar kon geraak het. Die suggestie dat hamels vir ooitjies omgeruil was of dat die ooitjies met die hamels deurmekker geraak het is dan ook nie blote spekulasie nie. Daar is ge-
tuienis wat so'n moontlikheid steun maar ongelukkig het die landdros nie tot 'n bevinding oor die geloofwaardigheid daar-
van geraak nie. Gert Rooi, wat die 61 hamels en 1 ooitjie by Tinkie Jooste gaan haal het, het getuig dat op pad hy opgemerk het dat daar ooitjies onder die hamels was. Cert Meyer het in November agtergekom dat daar vreemde skape onder die was wat hy opgepas het. Hierdie vreemde skape ^{wat} ~~het~~ hy aan sersant Jooste uitgewys het, is later deur kler uitgevang as sy eien-
dom en is deel van die 21 ooitjies, bewysstuk 1. Die ge-
tuienis van Koortzen weerspreek nie hierdie getuienis dat daar wel ooitjies onder die hamels was nie, want hy het nie "opge-
"let na die geslag van die diere nie. " Soos ek alreeds daar-
op gewys het was beskuldigde No.1 se antwoord aan sersant Jooste op 21 Desember, op die vraag of daar ooitjies onder die hamels was, dat "daar mag een of twee by gewees het. " Be-
skuldigde No. 2 se antwoord was dat hy die "62 skaap van kler "gekoop het, en as daar ooitjies by is het ek dit wettig

gekoop" ./.....

"gekoop." In sy getuienis het hy gesê, "Daar kon ooitjies "tussen die 31 hamels gewees het wat ek gekry het. Ek het "hamels gekoop en nie eie nie.....Dit is die verkoper wat "moet seker maak dat die regte tipe skaap verkoop word." Albei beskuldigdes moes egter definitief geweet het of daar wel ooitjies onder die hamels was want beskuldigde No. 2 het getuig, " ons het die skape verdeel omdat daar hamels was wat "gesny was en wat nog ongesny was." As hulle na die geslagsorgane van die 62 diere gekyk het om te sien watter gesny en watter nie gesny was nie, dan moes hulle tog seker opgemerk het dat daar ooitjies onder hulle was al dan nie. Die getal hamels wat in besit gevind was van elkeen van die beskuldigdes weerspreek ook nie die moontlikheid dat daar heelwat ooitjies onder die 62 skape was.^{nie} By elkeen is slegs 19 hamels gevind terwyl beskuldigde No. 2 met die verdeling 31 sou gekry het en beskuldigde No.1 die 1 ooitjie en 30 hamels. Hulle verduideliking was dat van die hamels dood en verkoop was. Dit is egter 'n eienaardige toeval dat elkeen dieselfde getal hamels oorgehou het. Die landdros het dan ook nie uit die oog verloor nie dat klaer slegs 10 skape vermis het, want hy het dit as een van die bewese feite aanvaar. Dit is nie nodig om op die vraag in te gaan of in werklikheid hierdie 19-

oijtjies/.....

oortjies van die plaas Res weggeneem was as deel van die 62 skape nie of om die wyse waarop hulle gesteel of ongeruïl was vas te stel nie. Die landdros het bevind dat hierdie 19 oortjies wel klaer se eiendom is en dat hulle nie, soos die beskuldigdes getuig het, saam met die 412 oortjies aan beskuldigde No. 1 verkoop was nie. Na my mening is daar afdoende bewys om so'n bevinding te regverdig. ~~en ek is nie deur beskuldigde No. 1 daarvan oortuig dat die landdros met hierdie bevinding verkeer was nie.~~ In die afwesigheid van enige ander verduideliking wat redelikerwys moontlik waar kon wees, was die landdros in die omstandighede van hierdie saak volkome geregverdig om beskuldigde No. 1 aan die diefstal van die 19 oortjies skuldig te bevind.

Beswaar is ook gemaak teen die opgelegde straf. Na my mening kan nie gesê word dat die landdros sy diskresie nie behoorlik uitgeoefen het nie. Dit is nie 'n buitengewone straf vir misdade van hierdie aard nie en daar bestaan geen rede waarom ~~hierdie~~ hierdie Hof hom daarmee moet inmeng nie.

Hoexter, R.A.

Van Blerk, R.A.

Hall, W.R.A.

Price, W.R.A.

} Stem saam.

A.J. Smi.